

N Registratie A2
MH/AB-SL/JP
770-2017

Brussel, 11 oktober 2017

ADVIES

over

**EEN VOORONTWERP VAN WET HOUDENDE HERVORMING
VAN HET ONDERNEMINGSRECHT**

goedgekeurd door het bureau op 23 augustus 2017,
bekrachtigd door de algemene vergadering van de Hoge Raad op 11 oktober 2017)

Op 24 juli 2017 heeft de heer Willy Borsus, Minister van Middenstand, Zelfstandigen, KMO's, Landbouw en Maatschappelijke Integratie, het advies van de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO gevraagd over een voorontwerp van wet houdende hervorming van het ondernemingsrecht.

Na raadpleging op 10 augustus 2017 van een ad-hoccommissie samengesteld uit de leden van de interprofessionele organisaties, de vertegenwoordigers van de vrije beroepen en de juridische en economische beroepen, en de leden van de sectorcommissie nr. 12 – Juridische en economische beroepen, heeft het bureau van de Hoge Raad op 23 augustus 2017 bij hoogdringendheid het volgende advies uitgebracht, dat werd bekrachtigd door de algemene vergadering van de Hoge Raad op 11 oktober 2017.

ALGEMENE CONTEXT

Het voorontwerp van wet beoogt de modernisering van het ondernemingsrecht door de voortzetting van de werkzaamheden die reeds sinds meerdere jaren ondernomen worden door de overheid om alle bepalingen over de verplichtingen van de ondernemingen te centraliseren in het Wetboek van economisch recht (WER).

De doelstellingen van dit uitvoerig ontwerp omvatten onder meer het schrappen van de notie van handelaar, de herziening van het ondernemingsbegrip, het schrappen van boek XIV inzake marktpraktijken en consumentenbescherming betreffende de beoefenaars van een vrij beroep van het WER om deze regels te groeperen onder de algemene bepalingen van Boek VI van hetzelfde wetboek, de herziening van het “toepassingsgebied” van de Kruispuntbank van Ondernemingen en de omzetting van de rechtbank van koophandel naar de ondernemingsrechtbank.

Op 20 juli 2017 is de initiële versie van het voorontwerp van wet in eerste lezing behandeld door de Ministerraad. Naar aanleiding van deze eerste bespreking werden een aantal wijzigingen aangebracht aan de ontwerp tekst, opdat deze voor een tweede lezing voorgelegd zou kunnen worden aan de Ministerraad. In dit advies wordt de Hoge Raad verzocht zich uit te spreken over deze laatste, dus zeer recent gewijzigde, versie van het voorontwerp.

VOORAFGAANDE BEMERKINGEN

De Hoge Raad staat positief tegenover het doel van dit voorontwerp van wet, dat het ondernemingsrecht wil hervormen door middel van het samenbrengen en centraliseren van alle bepalingen in verband met de ondernemingen in het WER. Het afschaffen van het verschil tussen handelaar en niet-handelaar en het opgeven van het begrip commercialiteit ten voordele van het ondernemingsbegrip kadert binnen de lijn van de huidige evolutie van het economisch recht en beantwoordt aan een logica van gelijke behandeling van de economische spelers, die de Hoge Raad principieel onderschrijft.

STANDPUNTEN

1. Impact van de verbreding van het ondernemingsbegrip

De Hoge Raad merkt eerst en vooral op dat de definitie van de onderneming als basisconcept van het WER een belangrijke uitbreiding van het ondernemingsbegrip inhoudt. Het doel is een brede inhoud toe te kennen aan het ondernemingsbegrip, om alle spelers die actief zijn op het economisch vlak te dekken. Deze nieuwe algemene definitie gebruikt formele criteria en moet de oude definitie, die gebaseerd is op het materiële, verouderde criterium van de commercialiteit, vervangen.

De herziene versie van het voorontwerp van wet geeft een algemene definitie van de onderneming, maar, zoals aangegeven in de memorie van toelichting, behoudt voor de rechtstakken die geregeld zijn in Boeken IV en VI (en de afgeleide boeken) de bestaande definitie van Boek I, artikel I, artikel I.1 van het huidige Wetboek van economisch recht. De Hoge Raad merkt op dat het daar gaat om een belangrijke herziening ten opzichte van de versie die ter eerste lezing voorgelegd werd aan de Ministerraad. Volgens hem zullen de afwijkingen ingevoerd om de oude materiële definitie te doen toepassen op de hogergenoemde boeken van het WER echter niet toelaten te leiden tot de gewenste harmonisatie van het begrip onderneming, hetgeen nochtans een van de hoofdoelen van het voorstel tot hervorming was.

De Hoge Raad merkt op dat het gebruik van verschillende definities per type bedoelde onderneming voor elk boek van het WER de lezing van het ontwerp in zijn geheel niet zal vereenvoudigen noch zijn interpretatie gemakkelijker maken, maar daarentegen riskeert de situatie ingewikkelder te maken voor de ondernemingen. Hij stelt zich vragen over de impact van het nieuwe ondernemingsconcept op de rechtszekerheid van de ondernemingen. Dit impact situeert zich volgens de Hoge Raad op meerdere niveaus:

- Voorafgaandelijk moet onderzocht worden hoe het voorstel van nieuwe definitie zich verhoudt tot het Europese recht.
- Het voorstel van nieuwe definitie wil duidelijker zijn dan de vorige definitie, maar bevat onnauwkeurigheden die zouden kunnen leiden tot verschillende interpretaties. Bijvoorbeeld, in de recente wetgeving over de deeleconomie is men niet verplicht zich in te schrijven in de KBO indien de omzet de drempel van 3225 euro per jaar niet overstijgt. Dit betekent echter niet dat men niet beschouwd kan worden als “onderneming” in de zin van het WER, en bijgevolg toch onder de verplichting valt zich in te schrijven in de KBO.
- Het voorontwerp breidt het toepassingsgebied van het begrip onderneming uit naar organisaties zonder rechtspersoonlijkheid maar bekommert zich niet om de directe of indirecte gevolgen van deze maatregel voor kmo's. De Hoge Raad meent echter dat men de mogelijke gevolgen niet mag onderschatten van de uitbreiding van het begrip onderneming tot eenvoudige verenigingen of groepen van handelaars of ondernemers die willen samenwerken om een gemeenschappelijk doel te bereiken, bijvoorbeeld door middel van overeenkomsten om beter te kunnen onderhandelen over contracten met leveranciers of dienstverleners, of door middel van diverse samenwerkingen in gezamenlijke projecten van commerciële aard of van vereniging van welke andere aard dan ook.

Deze uitbreiding van het ondernemingsbegrip naar de organisaties zonder rechtspersoonlijkheid kan eveneens gevolgen hebben voor de verantwoordelijkheid van ondernemingen die werken in het kader van bepaalde vormen van ondernemingsgroeperingen, zoals bijvoorbeeld de ondernemingen die actief zijn in eenzelfde commercieel complex en die een soort feitelijke vereniging kunnen vormen. Men moet duidelijk de vraag stellen wat het impact van deze uitbreiding zal zijn op de verantwoordelijkheid van de handelaars of ondernemingen.

Bovendien zal de impact van deze uitbreiding op de kleine structuren groter zijn omdat kmo's in het algemeen minder goed gewapend zijn dan grote ondernemingen om het hoofd te bieden aan de ongewenste effecten van de wetgeving, bijvoorbeeld wat betreft bijkomende administratieve formaliteiten die ze zou kunnen creëren.

Bij het opleggen van boekhoudkundige verplichtingen moet men ook vermijden de ondernemingen, in het bijzonder de kmo's, te straffen die simpelweg willen groeien door samen te werken met andere ondernemingen teneinde efficiënter te zijn en schaalvoordelen te kunnen genieten.

De Hoge Raad pleit voor meer duidelijkheid door de nieuwe definitie van het begrip 'onderneming' – in het bijzonder voor organisaties zonder rechtspersoonlijkheid - beter af te stemmen op de bepalingen van de artikels 10 en 30 die de inschrijving bij de KBO behelzen. Het samenlezen van die bepalingen zou niet tot uiteenlopende interpretaties mogen leiden.

- De uitsluiting van OCMW's uit het begrip onderneming is te ruim en aldus niet gerechtvaardigd. Zij bieden immers niet zelden goederen en diensten aan op de markt, waardoor zij zich in rechtstreekse concurrentie plaatsen met andere ondernemingen. Die activiteiten zouden evenzeer onder het ondernemingsbegrip moeten vallen.
- De verschillende definities die momenteel in het WER hernomen worden (onderneming, handelaar, niet-handelaar, enz.) worden in talrijke regelgevingen gebruikt. De Hoge Raad stelt met tevredenheid vast dat artikel 118 van het ontwerp thans bepaalt dat de wet, om foute interpretaties te vermijden, "*de toepassing onverlet [laat] van wettelijke, reglementaire of deontologische bepalingen die met verwijzing naar "handelaar", "koopman" of afgeleide begrippen beperkingen opleggen aan de toegelaten activiteiten van gereglementeerde beroepen.*" Hoewel het positief is dat deze verduidelijking toegevoegd is aan de herziene versie van het voorontwerp, kan men zich afvragen of zij voldoende zal zijn om het risico te vermijden op foute interpretaties voortvloeiend uit de toepassing van de verschillende definities van het begrip onderneming in de verschillende boeken van het WER.

De Hoge Raad vestigt er bovendien de aandacht op dat artikel 437, 3° van het Gerechtelijk Wetboek bepaalt dat "*het beroep van advocaat onverenigbaar is met het drijven van handel of nijverheid*". Gezien de afschaffing van het begrip "handelaar" en de vervanging ervan door het begrip "onderneming", moet men onderzoeken welke interpretatie te geven is aan deze bepaling voor de advocaten.

- De verbreding van het toepassingsgebied van het algemene ondernemingsbegrip brengt een belangrijk coördinatiewerk vanwege de overheid met zich mee. Het is des te belangrijker deze coördinatie tot stand te brengen als men wil vermijden geconfronteerd te worden met interpretatieproblemen en rechtsonzekerheid die de kmo's schaden.

2. Vrije beroepen

2.1. Opheffing van Boek XIV WER

De opheffing van Boek XIV Marktpraktijken en consumentenbescherming betreffende beoefenaars van een vrij beroep is in het voorontwerp voorzien zonder veel toelichting.

De keuze voor een afzonderlijk boek werd destijds verantwoord door volgende elementen:

- **De specificiteit van de vrije beroepen.** De beoefenaars van vrije beroepen dragen een zekere maatschappelijke verantwoordelijkheid aangezien zij bij de uitoefening van hun activiteit bijdragen aan de openbare orde, de volksgezondheid en de veiligheid. Die specificiteit wordt ook erkend door het Europees Parlement, dat meent dat de markten voor dienstverlening door beoefenaars van een vrij beroep niet vergelijkbaar zijn met “normale markten” en dat toegangsbeperkingen en beperkingen op bepaalde bedrijfspraktijken noodzakelijk zijn om een hoog niveau van kwaliteit en veiligheid van het publiek in het belang van consumenten en samenleving te garanderen.¹
- Verder, zoals de Hoge Raad reeds benadrukte in voorgaande adviezen, zijn deze beroepen al sterk omkaderd door een **eigen plichtenleer** om de belangen van de cliënt of de patiënt te beschermen, en beschikken zij voor het merendeel over een **tuchtorgaan**.
- Gezien de specifieke aard van hun dienstverlening is het zeer belangrijk dat de beoefenaars van vrije beroepen een **vertrouwensrelatie** hebben met hun cliënten/patiënten, en daarom is het noodzakelijk dat hun **onafhankelijkheid** gewaarborgd wordt. Met die noodzaak wordt ook rekening gehouden in artikel 3, 8° van de richtlijn “oneerlijke handelspraktijken” dat bepaalt dat zij geen afbreuk doet aan de vestigingsvoorwaarden, de vergunningsregelingen, de deontologische gedragscodes of andere specifieke voorschriften voor gereguleerde beroepen ter handhaving van hoge integriteitsnormen van de beroepsbeoefenaar.
- Met het oog op de **transparantie** en het gemak voor de cliënt/patiënt valt het te verkiezen dat de bepalingen betreffende de consumentenbescherming afzonderlijk omgezet zouden worden wat betreft de vrije beroepen. Een groot aantal van de bepalingen in Boek VI zijn immers niet toepasbaar op de beoefenaars van vrije beroepen, omdat zij enkel de modaliteiten inzake goederen betreffen, en geenszins de dienstverlening. Voor de consument (of cliënt/patiënt) zal er een grotere **rechtszekerheid** bestaan indien hij de regels die daadwerkelijk van toepassing zijn op de vrije beroepen, terugvindt in een specifieke wet.

De Hoge Raad meent dat die argumenten vandaag nog steeds pertinent zijn.

De memorie van toelichting van het wetsontwerp houdende invoeging van Boek XIV “Marktpraktijken en consumentenbescherming betreffende de beoefenaars van een vrij beroep” in het Wetboek van economisch recht bepaalt anderzijds ook dat “de specificiteit van de vrije beroepen een onderscheiden benadering [noodzaakt]”. Zij preciseert: “deze specificiteit beslaat een heel aantal elementen; zijn daar de voornaamste elementen van: onafhankelijkheid, maatschappelijke verantwoordelijkheid, de toepasselijkheid van deontologische regels, permanente vorming en het bestaan van een vertrouwensrelatie met de cliënt.”

¹ Ontwerpresolutie van het Europees Parlement van 16 oktober 2003 over marktregelingen en mededingingsregels voor vrije beroepen.

Ten slotte, omdat het geoorloofd is dit op te merken gezien bovenstaande argumenten, is het al dan niet opnemen van beoefenaars van vrije beroepen in het toepassingsgebied van de wetgeving betreffende de marktpraktijken en consumentenbescherming de voorbije jaren het onderwerp geweest van veel discussie, maar hun specificiteit maande aan tot voorzichtigheid en tot hun behoud in afzonderlijke regelgeving.

De Hoge Raad stelt echter vast dat de memorie van toelichting van het huidige wetsontwerp geen enkele verklaring geeft voor de opheffing van dit Boek en de praktische gevolgen daarvan voor de beoefenaars van vrije beroepen. Zij beperkt zich ertoe te zeggen dat sommige bepalingen van Boek VI niet van toepassing zijn op beoefenaars van vrije beroepen.

De memorie van toelichting somt enkele bepalingen van Boek VI op en besluit dat de genoemde bepalingen “voor deze ondernemingen *wellicht* (!) geen relevantie vertonen. In die mate zullen de betrokken bepalingen geen toepassing vinden.” De aldus geformuleerde opsomming laat niet toe op het eerste gezicht te weten welke de betrokken bepalingen (en dus materies) zijn. De verwijzingen beperken zich tot de opsomming van artikelen zonder te zeggen waarover zij gaan, en laten bijgevolg niet toe om de omvang te zien van de bepalingen die niet van toepassing zijn op beoefenaars van vrije beroepen.

Om te illustreren en zich ten volle bewust te zijn van het feit dat het in werkelijkheid gaat om een groot aantal materies, somt de Hoge Raad hieronder de lijst op van de bepalingen die niet van toepassing zijn op de beoefenaars van vrije beroepen (verkregen door de vergelijking (systematisch overzicht) te maken tussen de bepalingen vervat in Boek XIV en Boek VI).

De volledige opsomming:

- 1) Benaming, samenstelling en etikettering van goederen en diensten
- 2) Aanduiding van de hoeveelheid
- 3) Uitverkopen
- 4) Opruimingen of solden
- 5) In de tijd begrensde reclame aangekondigd buiten de verkoopinrichting
- 6) Adviezen van de Commissie voor Milieu-etikettering en milieureclame
- 7) Overeenkomsten op afstand met betrekking tot financiële diensten
- 8) Openbare verkoop
- 9) Gezamenlijk aanbod waarvan minstens één bestanddeel een financiële dienst is
- 10) Verkoop met verlies
- 11) Collectieve consumentenovereenkomsten
- 12) Geregistreerde benamingen

De bepalingen die niet van toepassing waren op de vrije beroepen, moeten ook niet van toepassing blijven na integratie in boek VI. De wetgever dient dit telkens ook expliciet te stellen opdat er geen misverstand over verschillende interpretaties zou kunnen ontstaan. De duidelijkheid die aanwezig was via een afzonderlijk boek, dient evenzeer behouden te worden in een geïntegreerd boek VI.

De laatste versie van het voorontwerp herintroduceert de oude definitie (huidige definitie) van de “onderneming” in verschillende Boeken van het WER, waaronder Boek VI. Om de rechtszekerheid en de samenloop met de Europese regelgeving niet in gevaar te brengen, moet de uitsluiting van de beoefenaars van vrije beroepen naar analogie behouden worden omdat alle argumenten die daarvoor destijds werden aangehaald, nog steeds gelden.

De Hoge Raad keurt de aanpak af van de opstellers van dit wetsontwerp, die een belangrijk deel van de wetgeving van toepassing op verschillende actoren in het economische leven (beoefenaars van vrije beroepen) wijzigen zonder voorafgaande raadpleging van de belanghebbenden en zonder verklaring die een andere behandeling rechtvaardigt dan diegene die recent gekozen werd na vele debatten en beschouwingen.

De Hoge Raad pleit dus voor een formele aanhaling van de bepalingen in de wetgevende tekst die niet van toepassing zijn op vrije beroepen.

2.2. Ondernemingsrechtbank bevoegd voor de vrije beroepen

Hoewel de Hoge Raad de doelstelling van de wetgever ondersteunt en de doorgevoerde hervorming van de ondernemingsrechtbank kan begrijpen, dringt hij ook hier sterk aan op de nodige verduidelijking over de bepalingen die van toepassing zijn op de vrije beroepen, om de rechtszekerheid van de beoefenaars van de vrije beroepen en hun patiënten/cliënten te waarborgen.

De natuurlijke rechter van de vrije beroepen was tot dusver de rechtbank van eerste aanleg. De ondernemingsrechter (vroeger rechter in de rechtbank van koophandel) daarentegen is het gewend om om te gaan met eerder commerciële ondernemingen en om in het bijzonder de wetgeving inzake marktpraktijken integraal toe te passen. Hij is niet gewend aan de specificiteit van de vrije beroepen en de bepalingen die van nature niet op hen van toepassing zijn.

Om die reden, om de rechtszekerheid van alle partijen te waarborgen en interpretatieproblemen te vermijden, herhaalt de Hoge Raad zijn vraag dat de wetgever duidelijk aangeeft in de wetgevende tekst welke regels van Boek VI al dan niet op hen van toepassing zijn.

2.3. Bijzondere opmerking

Vergelijkende reclame

Artikel XIV.9,§3 van de huidige wet bevat een machtiging aan de Koning om vergelijkende reclame te beperken of te verbieden na advies van de betrokken beroepsregulerende overheden, “om de waardigheid en deontologie van de betrokken vrije beroepen te vrijwaren”.

De consultatie van de beroepsgroepen wordt toegevoegd in artikel VI.35,§2 van het voorontwerp, maar het moet worden benadrukt dat de motivering inzake waardigheid en deontologie niet mee opgenomen wordt, noch in §2, noch in §1. Daarom vraagt de Hoge Raad om niet alleen rekening te houden met een betere bescherming van de veiligheid van de consument en van het leefmilieu (artikel VI.35,§1,1°), maar ook met de criteria van waardigheid en deontologie van de vrije beroepen. Hij stelt voor om de tekst in die zin aan te passen.

3. Verplichtingen tot inschrijving in de KBO en bijhorende inschrijvingsgelden

De Hoge Raad erkent dat de eenmaking van de verplichtingen tussen de verschillende "ondernemingen" een positief aspect is van de hervorming en een eind maakt aan bepaalde, moeilijk uit te leggen discriminaties.

Hij stelt vast dat zowel artikel III.16 als artikel III.49 gaan over de gegevens van ondernemingen die worden bijgehouden in de KBO. De Hoge Raad meent dat dat niet bijdraagt tot de leesbaarheid en duidelijkheid van de tekst. Volgens hem zou het beter zijn te vertrekken vanuit het principe dat ieder die onder de nieuwe definitie van onderneming valt, zich dient in te schrijven in de KBO, en bijgevolg onderworpen is aan eventuele verplichtingen en uitzonderingen met betrekking tot de inschrijvingsplicht (zoals het geval is met artikelen III.16 en III.49 van de huidige wet). Men moet er ook op letten zo weinig mogelijk uitzonderingen te hebben, en als enige richtlijn te behouden dat enkel wie als onderneming beschouwd wordt op basis van de nieuwe definitie, zich moet inschrijven in de KBO.

De Hoge Raad is echter van mening dat het willen vrijstellen van de vzw's en stichtingen van de betaling van inschrijvingsgeld voor de KBO (artikel 31) onaanvaardbaar is. Veel vzw's zijn grote structuren voor wie dat inschrijvingsgeld niet veel voorstelt. Deze vrijstelling laat dus de facto de financiële kost van hun inschrijving wegen op alle andere inschrijvingsplichtige ondernemingen en zal de financiële toestand van de ondernemingsloketten, die een essentiële rol spelen in de vereenvoudiging van het leven van ondernemingen, slechter maken.

Wat betreft de tarieven van het inschrijvingsrecht voor de KBO, is de Hoge Raad van mening dat deze gedifferentieerd moeten worden naargelang de aard en de grootte van de vzw. Het is immers vanuit economisch standpunt niet gerechtvaardigd om inzake tarifiering de grote vzw's op gelijke voet te plaatsen met de zeer kleine vzw's die vaak slechts over beperkte middelen beschikken.

De Hoge Raad doet opmerken dat de overgangperiode van 6 maanden, voorzien vóór de inwerkingtreding van de maatregelen, veel te kort is. Dit zal een enorme tijdelijke extra werklast met zich meebrengen voor de ondernemingsloketten, die hun normale activiteit zal schaden. Om de ondernemingsloketten toe te laten deze extra werklast beter te spreiden in de tijd, vraagt hij minimum een overgangperiode van 1 jaar te voorzien (zie infra, commentaar punt 5).

4. Boekhoudverplichtingen

De Hoge Raad formuleert de volgende bemerkingen aangaande de impact van de uitbreiding van het toepassingsgebied van het ontwerp op de boekhoudverplichtingen van de ondernemingen:

- De reikwijdte van de aanpassingen qua boekhoudverplichtingen voor de zelfstandigen en vrije beroepen die daar momenteel reeds aan onderworpen waren, zou verduidelijkt moeten worden om zich ervan te verzekeren dat men geen enkele andere verplichting oplegt aan de ondernemingen waarop dit reeds betrekking had.
- Bovendien zou men ook moeten evalueren of alle boekhoudverplichtingen voorzien voor de handelaars aangepast zijn aan de vrije beroepen. Momenteel is het moeilijk, of zelfs onmogelijk, zich uit te spreken over de werkelijke impact van de uitbreiding van het toepassingsgebied voor die beroepen.

5. Overgangsregeling - Inwerkingtreding

De inwerkingtreding van de wet is voorzien voor ten laatste 1 september 2018. De Hoge Raad meent dat de termijn van 6 maanden voorzien voor de inwerkingtreding van de maatregelen onvoldoende is om de ondernemingen toe te laten de wet na te leven.

Om toe te staan aan bepaalde ondernemingen die, om redenen eigen aan de uitoefening van hun activiteiten, het boekjaar bij voorkeur op een welbepaald moment in het jaar openen, en om de ondernemingsloketten de mogelijkheid te geven hun werk te doen in goede omstandigheden zonder geconfronteerd te worden met een overmatige werkdruk (zie supra, punt 3), meent hij dat een termijn van ten minste 1 jaar voorzien moet worden. Het gaat om een vaste termijn van 1 jaar die op geen enkele manier verkort kan worden en die ook aan zelfstandigen, kmo's en vrije beroepen de nodige tijd moet geven om de nieuwe wetgeving na te leven.

BESLUIT

De Hoge Raad is voorstander van een grotere uniformisering van het begrip onderneming, maar stelt vast dat het voorontwerp niet meer uniformiteit, eenvoud of transparantie brengt in het WER.

Ondanks bepaalde positieve elementen die toegevoegd zijn aan de laatste versie van het voorontwerp, meent hij dat de impact van de uitbreiding van het begrip onderneming nog steeds problemen veroorzaakt bij de toepassing van veel regelgeving waarin de huidige definities van het WER zijn opgenomen, maar ook wat betreft de inschrijving in de KBO en op het vlak van boekhoudverplichtingen en de inwerkingtreding van de wet.

Voor de Hoge Raad is het onaanvaardbaar de vzw's en stichtingen zonder onderscheid te willen vrijstellen van de betaling van inschrijvingsgeld voor de KBO (artikel 31). Deze vrijstelling laat de facto de financiële kost van hun inschrijving wegen op alle andere inschrijvingsplichtige ondernemingen.

Op basis van de huidige tekst die hem is voorgelegd en van de bijhorende definitie van het begrip onderneming, pleit de Hoge Raad voor een formele aanhaling van de bepalingen in de wetgevende tekst die niet van toepassing zijn op vrije beroepen. Hij vraagt bovendien dat de vrije beroepen en hun organen (orde, instituut,...) vooraf worden geraadpleegd over elk voorstel van wijziging van de wetgeving of deontologie die hen betreffen.
